

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Pagal adresatų sąrašą

2022-

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO ĮSAKymo PROJEKTO

Aplinkos ministerija teikia išvadoms gauti aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. D1-694 „Dėl Viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Įsakymo projektas), kuriuo siūloma pakeisti ir papildyti Viešųjų atskirųjų želdynų plotų normas (toliau – Normos).

Įsakymo projekto tikslas – patikslinti Normų nuostatas dėl viešųjų atskirųjų želdynų pasiekiamumo atstumo ir atskirųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo.

Įsakymo projektą rengti paskatinusi priežastis – poreikis konkretizuoti Normų apskaičiavimo nuostatas siekiant tinkamai įgyvendinti Lietuvos Respublikos želdynų įstatymą (toliau – Įstatymas).

Viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nuostatos pagal naujos redakcijos Įstatymą pakeistos aplinkos ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. D1-151 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. D1-694 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Pakeitimo įsakymas).

Pakeitimo įsakymu Apraše, atsižvelgiant į Įstatymo nuostatas, pakeista viešųjų atskirųjų želdynų normų apskaičiavimo sistema: nustatytos bendros viešųjų atskirųjų želdynų plotų normos – kiek želdynų kvartalo gyventojui turi būti pasiekama 1000 m atstumu arba apytiksliai 15 min. pėsčiomis.

Atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos inicijuotos ekspertų darbo grupės išvadas ir Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) rekomendacijas, Įsakymo projektu siūloma papildomai įvesti dar vieną normą – kiek želdynų kvartalo gyventojui turi būti pasiekama 300 m atstumu. Tai leistų tiksliau suplanuoti atskiruosius želdynus, esančius apytiksliai 5 min. kelio pėsčiomis nuo gyvenamojo kvartalo. Atsižvelgiant į PSO rekomendaciją užtikrinti miesto gyventojui 9 m² žaliųjų miesto erdvių, Įsakymo projektu siūloma 300 m atstumu nustatyti 10 m² viešųjų atskirųjų želdynų ploto normą.

Siūloma nustatyti, kad dabar nustatytu 1000 m pasiekiamumo atstumu į 12 m² atskirųjų želdynų plotų normą turi būti įtraukiami ne mažesnio kaip 1 ha ploto atskirieji želdynai (parkai, miesto sodai, skverai). PSO rekomendacija – ne mažesnio kaip 0,5 ha ploto žalioji erdvė. Šis pakeitimas numatytas atsižvelgus į PSO rekomendacijas ir kitų užsienio šalių praktiką, pagal ją miestų želdynai skaičiuojami kaip visuma (parkai, gatvių želdiniai, žaliosios jungtys, natūralios dangos aikštelės ir kt.), neišskiriant Lietuvoje taikomų atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kategorijų, želdynų pasiekiamumas siejamas su želdynų dydžiu ir kokybe.

Atsižvelgiant į Europos aplinkos agentūros Europos miestų žaliųjų erdvių vertinimą pagal jų

užimamą miesto ploto dalį, siekiant sudaryti galimybę palyginti Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos miestų gyventojų galimybę naudotis miestų žaliosiomis erdvėmis, siūloma Normas papildyti bendro viešųjų atskirųjų želdynų ploto (m^2), tenkančio vienam miesto, miestelio ar kurorto gyventojui, rodikliu.

Dabar viešųjų atskirųjų želdynų ploto norma gali būti mažinama tiek m^2 , kiek m^2 kvartalo gyventojui tenka ne didesniu kaip 1000 m atstumu nuo kvartalo esančių valstybei priklausančių IIB grupės miškų ploto. Pažymėtina, kad dalies miestų kvartalų gyventojai gyvena greta miškų, o IIA (pvz., Vilniaus mieste – Karoliniškių kraštovaizdžio draustinio miškas, Kalvarijų istorinio draustinio miškas) ir IIB (pvz., Vilniaus mieste – Vingio parkas, Pasakų parkas, Visorių miško parkas) grupių miškai, išskyrus rezervatus, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, gali būti laisvai lankomi ir sudaro sąlygas tenkinti gyventojų rekreacinius poreikius, teikia miestams ekosistemines paslaugas. Todėl siūloma patikslinti Aprašą nustatant, kad į atskirųjų želdynų plotų normą įskaičiuojami II grupės miškų plotai. Ši nuostata leistų išvengti neracionalios praktikos, kai, siekiant išpildyti atskirųjų želdynų plotų normą, miško žemė verčiama kitomis naudmenomis atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti. Šis procesas reikalauja daug laiko ir lėšų, mažina tokių buvusio miško teritorijų teisinę apsaugą, nes joms nustoja galioti Miškų įstatymo nuostatos. Pažymėtina, kad IIA grupei priklausančių ekosistemų apsaugos miškų (pvz., minėti draustinių miškai), kurie gali būti lankomi, gamtos vertybių apsauga užtikinama šių teritorijų tvarkymo planuose numatytais priemonėmis.

Aplinkos ministerija savo interneto svetainėje teiks rekomendacijas, kaip tinkamai įgyvendinti Įstatymo nuostatas dėl įpareigojimo savivaldybėms pateikti informaciją apie atskirųjų želdynų normų įvykdymą ir kitus numatomus veiksmus, kuriais jos ateityje įvykdys atskirųjų želdynų normas. Apskaičiuojant mažiausią viešųjų atskirųjų želdynų plotą pagal pasiekiamumo atstumą, rekomenduojama naudotis Aplinkos ministerijos interneto svetainėje nurodytu geoinformacinės sistemos įrankiu.

Įsakymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Priėmus Įsakymo projektą, priimti naujų ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

Įsakymo projektu nesiūloma naujų sąvokų.

Įsakymo projektas neturės įtakos korupcijai.

Prašome per 10 darbo dienų po Įsakymo projekto paskelbimo TAIS pagal kompetenciją Įsakymo projektui pateikti pastabas ir pasiūlymus. Per nustatytą laiką negavę pastabų ir pasiūlymų, laikysime, kad pastabų ir pasiūlymų Įsakymo projektui neturite.

Įsakymo projektą parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės (grupės vadovas – Algirdas Klimavičius, tel. 8 686 17 295, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt) patarėjas Mindaugas Žolynas (tel. 8 695 84 298, el. p. mindaugas.zolynas@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įsakymo projektas, 2 lapai.
2. Įsakymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.
4. Teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 7 lapai.

Aplinkos viceministras

Danas Augutis